

A Vigiliáról – múlt és jelen időben

Amikor 1935-ben a Nagyváradon született Possonyi László szerkesztésében megjelent a Vigilia, Kolozsvárt, szülővárosomban éltem, huszonöt éves voltam. Szüleim – Isten nyugtassa őket – és piarista tanáraink adták kezembe az első példányokat. Abban a szerencsés helyzetben voltam akkoriban, hogy rendszeresen olvashattam az erdélyi és magyarországi katolikus lapokat. Ekkoriban reneszánsza volt a katolikus sajtónak, szülővárosomban például öt katolikus lap jelent meg; a Marianum kiadványának magam is munkatársa voltam. Természetesen a lapok elsősorban a helyi igényeket elégítették ki. Jól szerkesztett hitbuzgalmi folyóiratok voltak, s én ugyanilyen szemmel olvastam az Élet és a Katolikus Szemle példányait is. Kolozsvárott is úgy éreztük azonban – főként mi, akkori fiatalok –, hogy szükség van egy nyitottabb, „egyetemesebb” orgánusra, amely a katolicizmus fontos kérdéseivel, a hittudomány időszerű gondjaival foglalkoznék. Amikor kezünkbe kerültek a Vigilia első számai, úgy éreztük, ezt a hiányt pótolja. Már csak a címével is, hiszen a folytonos készenlét és a virrasztás eszméjét választotta mottójának, tehát olyan életeszmenyeket, melyekre nagy szükség volt az akkori, zavart világban. Mint a lap hű olvasója, úgy érzem, kezdetben vállalt céljához kedves folyóiratom mindvégig hűséges maradt.

Ifjúságomban szívesen és ráismeréssel olvastam Possonyi László írásait és Sík Sándor nagyszerű verseit, eligazító tanulmányait, melyek közül kiváltképp a katolikus irodalom mibenlétével foglalkozó keltett akkor országos figyelmet. Mécs László népszerűsége természetesen nálunk is nagy volt, az *Imádság a nagy lunatikusért* című versének megjelenése után olyan költőnek tekintettük, aki bátran vallja meg azokat a kétélyeit, melyek minket is foglalkoztattak. Tudjuk, később érdemtelenül lett osztályrésze a hallgatás. Haláláig tartottam vele a kapcsolatot. Ott voltam betegágyánál Pannonhalmán, amikor Illyés Gyula feleségével meglátogatta, s a hajdani ellenfelek között megtörtént a végső, feloldó kézfogás, melyről Illyés oly szépen írt az Új Tükörben. (Mécs Lászlónak különben minden kötetét dedikálva őrzöm.)

Rónay Györgyöt, a későbbi legendás főszerkesztőt 1944-ben ismertem meg. Akkor gondozta és látta el bevezetővel Dsida Jenő *Válogatott versek* című kötetét, melyet a Révai adott ki. Ismeretségi körömben is az volt a véleményem, hogy az ő főszerkesztése alatt lett a Vigilia a nem katolikus társadalomnak is kedvelt és megbecsült olvasmánya. Róla talán elmondhatom, hogy egyik eszményképem volt és maradt halála után is, s a Vigilia mindig várt példányait egy kicsit vele magával, az ő törekvéseivel is azonosítottam. (Nem dicsekvésképpen, de hadd mondjam el, hogy az ő több mint félszáz könyve, ugyancsak dedikálva, könyvtáram egyik díszje.)

Nagyon sok emlékem van még a lapról – melynek írója is lehettem –, sokat tudnék írni olvasói emlékeimről, arról a már-már lelkiének nevezhető kapcsolatról, mely egyes példányaihoz fűzött. A félszázados évforduló azonban nem a részletező reflexiók időpontja. Talán néhány megjegyzésem is mutathatja, hogy az olvasók körében milyen fontos missziót teljesített és teljesít a lap. Ennek folytatásához kívánok tehetséges munkatársakat, értő olvasókat és Isten áldását.